

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravištvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 39.

V Ljubljani, v petek 17. februarija 1899.

Letnik XXVII.

Feliks Faure †.

Sinoči ob 10. uri je nenadoma za kapjo umrl predsednik francoske republike, Feliks Faure. Predsednikom je bil izvoljen dne 17. januarja 1895 pri drugi volitvi s 429 glasovi proti 360, katere je bil dobil protikandidat Brisson. V vrsti predsednikov tretje republike od l. 1871 je bil šesti. Thiers, Mac Mahon in Grevy so bili prisiljeni odstopiti, Sadi Carnot je bil umorjen in Kazimir Perier je prostovoljno odstopil, ker mu niso ugajale razmere v parlamentu.

Feliks Faure je bil do l. 1895 v javnosti malo znana oseba. V mladosti se je učil strojarstva ter si kot trgovec v Havru pridobil lepo imetje in zaupanje svojih someščanov. L. 1881 je bil izvoljen v parlament, kjer se je pečal v prvi vrsti z gospodarskimi vprašanji. Povspel se je s svojo marljivostjo do državnega tajnika in ob volitvi po Perierovem odstopu je bil minister mornarice. Kot človek je bil resen, značajan in prikupljiv, kot uradnik vesten in kot politik zmeren republikanec.

Z ozirom na njegova svojstva in tedanje politične razmere so Franciji ob njegovi izvolitvi predsednikom prorokovali miren razvoj in stalnost francoske republike. Toda narod francoski je živahen, želeč vednih prememb. Začetkom novembra minulega leta je bilo od l. 1871 imenovano že 38. ministerstvo. Proticerkveni zakoni, bulanžizem, panamski škandali in sedaj Dreyfusova afera so večinoma posledice nasprotij mej raznimi državnimi oblastvi in napravami, mej različnimi toki in prepričanji med narodom. Vrhunec je dosegel boj mej vojaško in meščansko oblastjo, mej pravnim prepričanjem in gotovimi izročili. L. 1871 so

republikanci pričeli množiti armado v nadi, da se maščujejo nad Nemci za izgubljeni pokrajini ob Renu. Toda že po preteku prvega desetletja so se prepričali, da se jim tako hitro ne nudi ugodna prilika. Velika armada je torej brez posla, kajti male vojne v Tunisu, Tonkinu, Dahomeju, Sudanu in na Madagaskarju niso bile prave šole za velike vojaške namene in načrte. Tako se dolgočasijo boja in časti željni častniki in v armadi so pričeli vplivati najnevarnejši, ker strankarsko-politični vplivi. Iz teh in drugih vzrokov nastajajo nasprotja, zavidnost in razne spletke. Ti nedostatki razvijajo se najbohateje v vojnem ministerstvu in generalnem štabu, kjer deluje in tekmuje na stotine častnikov, katerih vsaki nosi maršalski znak v svoji torbi.

Armada v celoti na srečo ni še razdvojena v politične stranke, toda politične strasti potegujejo v vrtnec strankarskih bojov razne višje vojaške osebe, ki bi morale stati kot neomajljiva skala v splošnem vrvenju. In največje zlo, na katerem boleha in omahuje nekdanj vsemogočna Francija, je brezoziren častnikarski boj. Dreyfusova afera je francoski narod vsled častnikarskih gonj razdvojila v dva sovražna tabora, ki se pripravljata za boj na življenje in smrt. Vsak prijatelj francoskega naroda s skrbjo zasleduje razvoj nevarne krize, katero so vprizorili in jo neté plačani tihotapci. Vsled te krize je vnanja francoska politika onemogla. V Fašodi se je morala Francija umakniti grabljivim Angležem, kar je bil za samozavestni francoski narod od l. 1870. najhujši moralni udarec. Zato ni čudno, da so francoski diplomatje v zadnjem času iskali ugodne prilike za sporazumljenje z Nemčijo in da to akcijo podpirajo ob Nevi. Tako so »Novosti« nedavno pi-

sale, da ta ideja ni le politična fantazija, temveč dobiva stvarno podlago.

In v tej krizi je bil Feliks Faure spreten krmlar državne ladije, katero je previdno vodil skozi politične viharje. Trajen spomin v bogati zgodovini francoske države in odkrito hvaležnost vsega francoskega naroda pa si je Feliks Faure pridobil z zvezo z Rusijo. S to zvezo si je Francija zavarovala svoje meje in gospodarski napredek, zagotovila obstanek in ugled velesile ter ob jednom celi Evropi določbo miru, a Feliks Faure spoštovanje in čislanje mogočnih cesarjev in kraljev. Ob krsti umrlega predsednika francoske republike želimo, da dobi plemeniti narod francoski vrhovnega poglavarja, kakerskega v istini zasluži, moža pravičnega, značajnega in odločnega, ki bode strl glavo hidri ter rešil državo iz nevarne krize.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. februarija.

Pastirski postni list Unškega škofa govori, kot smo že omenili, o krivih prerokih. Mej drugim piše imenovani višji pastir: »Krivi prerok je vsak, kdor vse druge razmere zapostavlja narodnosti. Tudi mi ljubimo narodnost, kateri pripadamo, toda državnopravna zveza, v kateri smo združeni različni narodi pod žezlom našega vzvišenega vladarja, je mnogo bolj sveta, nego narodnost. Sicer pa moramo ljubiti vse ljudi, torej tudi vse narode, naj si govoré kateri koli jezik. Ako torej vemo, kdo so krivi preroki, moramo tudi premisliti, zakaj se jih moramo varovati. Krivi preroki olepšujejo svoje kvarljivo počenjanje na razne načine. Govoré mnogo o svo-

LISTEK.

Sodnji dan.

Spisal J. Joergensen.

(Dalje.)

Tu ga pretrese silen, leden mraz in prvokrat v svojem življenju je začutil mrzli znoj smrtnega strahu.

On naj bi umrl — on — on!

Na koga družega tu ni mogel misliti — on sam je bil tisti, kateremu je to veljalo — njegova so bila vrata, na katere naj bi potrkala smrt.

Kolikokrat je bral v kavarni poleg družih novic o smrti ali pogrebu koga družega, — bral je, kedaj se je pogreb vršil, kdo je šel za njim, kdo je poklonil vence. To je bral v novinah kakor vse druge novosti, kakor o zarokah, porokah, jubilejih. In nikdar ni mislil na to, da se skriva za temi vrsticami nekaj groznega, — človekova smrt.

Sedaj je bil pa on na vrsti, o njegovi smrti bodo kmalu pisali časopisi.

Sedaj ni sedel več on v kavarni in čital o smrti drugih, odložil list, popil požirek kave, potegnul parkrat iz smodke in gledal skozi veliko

steklo doli na živahno cesto, po kateri so drčali veliki, rumeni omnibusi med jesensko rumenim drevjem, in od koder so pogledovale mlade dame gospode sedeče ob kavarniških oknih ter hitele z lahnimi krili mimo.

Ni več sedel v kavarni, ni več čital in ni bil več med živimi — ležal je na svoji postelji, kjer mora umreti.

In v nekoliko dneh bodo poročali domači časopisi, da ga ni več med živimi, in njemu najprijaznejši list bo priobčil celo njegov nekrolog in sliko njegovo in stari njegovi roditelji bodo naznanjali s tremi križi na čelu v domačem svojem časopisu, da »je njihov preljubljeni sin, pisatelj Niels Graff — Niels Graff z debelimi črkami — ta in ta dan umrl na tuji zemlji«.

In nekrolog s sliko bodo čitali po kavarnah v glavnem mestu mladi gospodje, na katere še ni prišla vrsta, in s časopisom vred odložili tudi misel na svojo lastno smrt, in naznanilo s tremi križi bodo prečitali v malem mestu marsikje pri brleči svetilki, pri čemer bo šumel kuhajoči se čaj in pletilke bodo prenehale s svojim delom.

In članek o Nielsu Graffu in naznanilo o Nielsu Graffu — oboje je veljalo njemu, — njemu, ki se je prišteval doslej še med žive in ki ni mogel nikakor verjeti, da mora sedaj umreti, — ki pa

sedaj leži na bolniški postelji, na zadnji postelji v tuji Sodomi.

Niels Graff mora umreti, in nikogar ni, ki bi mu pomagal, tudi ni nikogar, ki bi mu mogel pomagati, tudi ni mogel smrti opevati in o nji sanjariti, ni mogel smrti pregovoriti, jo premotiti ali pred smrtjo zbežati.

Niels Graffa se polasti neizmeren strah, katerega čuti tisti, ki zdrži s strmega roba v prepad in se ne more oprijeti niti z nogami niti rokami. Skala je trda in gladka, in on zdrži čez njo in drči doli v prepad in nikdo ga ne more rešiti.

Poslednjikrat vzplamti v Nielu Graffu — volja in razum njegov se združeno ustavita smrti. On ne more umreti, noče umreti, ne sme umreti. To bi bilo nepravilno, nerazumljivo, da bi on, ki sedaj tukaj leži, ki leži živ in čujoč, postal v kratkem trdo, mrtvo truplo.

Vedel je, da so drugi umrli. Da!

Toda on je bil bolan že prej, ravno tako nevarno je bil bolan, kakor sedaj; a je zopet okrevail, — tudi sedaj bode ozdravel. Krepka volja dela čudeže. In on je hotel, hotel, hotel živeti...

Ni si mogel misliti, da bi on umrl, da naj bi se ločil on od lepega, bogatega življenja, katero je ljubil z vso dušo, in katero ljubi še danes

bodi in napredku. Krščanstvo je pa jedino religija napredka. Nadalje govore mnogo o kulturi. Brezobzirni, nasilni boj, ki ga vodijo proti katoliški cerkvi, imenujejo kulturni boj. Napadajo papeža, imenujejo ga inozemca, katoličane pitajo z brezdomovinci, mej tem ko inozemlja posebno na severu daleko tako ne obsojajo, marveč poželjivo škilijo preko državnih meja. — Očividno je, na koga lete te ostre pušice. Izdajalski in brezverski Schönererjanci, ki poleg velikega narodnostnega boja hujskajo tudi proti katoliški cerkvi in svojo »Los von Rom« agitacijo zvajljajo katoličane v nemško narodno cerkev, so tisti krivi preroki, pred katerimi svari linški škof. Kajpada imamo dovolj tudi nemških prerokov, ki skušajo izneveriti katoličane njihovi veri ter jih pogrezniti v temo brezverstva. Tudi pred temi se moramo varovati.

Županske konference na Gorenje-Avstrijskem. Svojedobno smo že poročali, da gorenje-avstrijski deželni odbor prav marljivo prireja po deželi razne županske konference, pri katerih se župani in drugi upravitelji občin poučujejo v vodstvu, nabera statistično gradivo ter zaslišavajo razne pritožbe. Večinoma pri vseh takih okrajnih posvetovanjih je bil prisoten dež. glavar dr. Ebenhoch osebno, ki je sedaj sestavil zelo obširno in zanimivo poročilo na deželni odbor. V poročilu se omenja, da so bila politična vprašanja popolno izključena pri teh razpravah in da se bodo konference tudi v bodoče nadaljevale in sicer tako, da se vrši vsako leto v vsakem okraju vsaj jedna taka konferenca. S tem se na jedni strani olajša delo posamnih občinskih zastopov, na drugi strani si pa deželni odbor preskrbi dovolj potrebnega gradiva za vse stroke, ne da bi mu bilo treba obilno nadležnih pisarij, ki bi ne imele niti polovice toliko vspeha. Ta način postopanja deželnega odbora ugaja tudi krogom, ki se ravno ne strinjajo z nazori večine, kajti nihče ne more prezreti očividnih koristij, nasprotno pa tudi ne zaslediti niti najmanje nepravilnosti.

Preosnova hišnega reda za ogersko poslansko zbornico. Mej drugimi zahtevami, ki jih stavi Banffyjeva vlada na opozicijo pri sedanjih kompromisnih pogajanjih, je tudi vladna zahteva, naj se preosnuje obstoječi hišni red in sicer v naslednjem smislu: Ako mej sejo poslanske zbornice navstane nered in ako poslanci niso poslušni predsedniku, mora predsednik takoj prekiniti sejo in napraviti red. Po zopetni otvoritvi seje mora zadevo takoj izročiti imunitetnemu odseku, ki more že v prvem slučaju skleniti, da se ta ali oni izključi od gotovega števila sej. Take sklepe mora izvršiti predsednik. Pri tem poslu sme pa rabiti tudi silo, in ako treba, pozvati tudi oboroženo moč. Vsak tak slučaj mora takoj naznaniti zbornici, ki sklepa o njem brez debate z navadnim glasovanjem. — Taka določba v hišnem redu bi bila, akoravno sem ter tje potrebna, vendar preveč nasilna in pravi unicum 19. veka.

goreče, navdušeno, blazno. Srce njegovo je trepetalo ljubezni, kadar je stopil lepega jesenskega jutra iz sobe in pogledal gori visoko modro nebo, bele oblake in zelene kupole in stolpe po mestu, kateri so bleskali v žarečem svitu jutranjega solnca. In ponoči, kadar je sijal mesec, je hodil cele ure po samotnih cestah, katere so modro bliščale v mesečnem svitu, in njih visoke, modre strehe so lesketale ko srebro.

On mora živeti v vsem tem, vse to on mora imeti. Rešil bi svet, ki živi, ne da bi poznal lepoto življenja, razodel bi ljudem veselje svetlobe, krasoto barv, čudesa mesečnega svita.

Zato je moral živeti — in zato ni mogel umreti...

Niels Graff se je nekoliko umiril in obvladal svoj strah.

»Toda zdravnik je vendar rekel«, dejal mu je notranji glas.

»Ali je zdravnik nezmojljiv? Ali se ne more tudi zdravnik motiti, bolezen napačno spoznati, videti znake, katerih niti ni? — Da, da — mogoče je bilo — moralo je biti mogoče!«

Niels Graff se je umiril. Ko je hip pozneje stopila v sobo vdova, je njeni gost trdno spal. Sedla je tiho k brleči svetilki in pričela plesti. V sosednjem zvoniku je odbila ura devet.

(Dalje sledi)

Umevno je, da jej opozicija ne bo nikdar pritrčila, ker bi bila z njo zagotovljena neomejena oblast vladajoče židovsko-liberalne klike.

Francoski predsednik Faure †. Danes zjutraj nam je došlo brzojavno poročilo, da je sinoči ob 10. uri zadet od kapi umrl sedanji predsednik francoske republike Feliks Faure, ki je menda najdalje, namreč cela štiri leta stal na krmilu francoske ljudovlade. Izvoljen je bil za to mesto po odpovedi prejšnjega predsednika Kazimirja Perierja dne 17. januarja 1895. Njegov protikandidat je bil Brisson, ki je dobil znatno manjšino glasov. Za poslednjega glasovali so socialisti in njim podobni elementi, mej tem ko so se za Faura zjedini pred vsem vsi republikanski in sploh zmernejši krogi. Predsednik Faure je bil sedaj v 59 letu svoje dobe, in sicer še popolno čvrst in zdrav. Kot sin trgovca in izučeni usnjarski pomočnik povspel se je potem, ko si je pridobil precejšnje premoženje v trgovini, kmalu do višjih častij in kandidature za predsedniško mesto je že nastopil kot minister za mornarico. Več o njem spregovorimo v uvodniku, pripomnimo le, da je izgubila Francija svojega predsednika v zelo neugodni dobi, ko je cela dežela razburjena vsled nesrečne Dreyfusove afere.

Cerkveni letopis.

Postni pastirski list ljubljanskega kneza in škofa Antona Bonaventure.

(Dalje.)

III. Vodnik v boju.

Čujmo glas apostola Petra: »Ni ga pod nobim imena, v katerem bi se mogli vsi zveličati, razen imena Jezusovega!« In res, on nam je edini Zveličar. Z naukom in vzgledom nam kaže Boga in večni naš namen, kaže način boja na zemlji, pa nam daje tudi moč za zmago.

Jezus, rojen v hlevu, umorjen na križu, ni navaden človek. Sramotne smrti na križu je umrl, ali vendar milijoni vsakega stanu in poklica in naroda se mu klanjajo kot svojemu Bogu, milijoni hité zanj v smrt, tisoči se odrekaajo posestvu in zakonski zvezi, da v siromaštvu in v vednem devištvu samo njemu služijo; tisoči zapuščajó domovino, da v neznanih, divjih krajih oznanjujejo njegovo ime! In kjer sprejmó njegov nauk, kjer ga časté kot včlovečenega Boga, tam je čednost, tam je bratoljubje, tam je omika, tam je znanost. Prvenstvo na svetu ima Evropa njemu zahvaliti.

Ali ni to čudežno? Bog — križan! Da, sam je javno trdil, da je Sin Božji, za to trditev je šel v smrt, zapečatil jo je s svojo krvjo in dokazal ne le s svojim božjim naukom, ampak tudi z nepobitnimi čudeži, posebno z vstajenjem od smrti. Da, Jezus je včlovečeni Bog, ta resnica je edina, ki more nas in ves človeški rod zopet rešiti, zopet osrečiti.

On, Bog nam kliče: »Pridite za menoj vsi, ki se trudite in ste obloženi in vas bom poživil!« Ker je Bog, imamo že naprej prepričanje, da le on more pokazati pot, katera vodi do onega namena, za katerega smo poklicani in v katerem je glavna naloga našega življenja. Oglejmo si torej njegov nauk in njegov vzgled.

Kot glavno vodilo svojemu in našemu življenju nam oznanjuje čast in voljo Božjo. Sam trdi, da ne išče svoje časti, ampak čast očetovo. Očetovo dobroto, ljubeznivost, usmiljenje, popolnost nam oznanjuje, da bi ga tudi mi ljubili in slavili. Očetu je pokoren, pokoren do smrti, in sicer do smrti na križu. »Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!« In kako nas uči moliti? »Oče naš... posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji!« Še le potem pa naj molimo: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!«

»Iščite najpoprej kraljestvo Božje in njegovo pravico, vse drugo se vam bo dodalo!« tako dalje govori. In zopet: »Kaj pomaga človeku, če cel svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?« »Ne bojte se tistih, ki morejo samo telo umoriti, ampak tistega, ki more dušo in telo pahnuti v večno pogubljenje!« Ali nam s tem ne kaže našega pravega namena? To ni skrb za uživanje in bogastvo in posvetno slavo, ampak skrb za dušo, skrb za večnost, skrb za kraljestvo Božje med nami. Ta skrb je prva, vse drugo na zemlji mora se

tako uravnati, da se duša ne izgubi, da se kraljestvo Božje med nami in nad nami ne razdere. Poglejte, kako nam kaže bogatega moža, ki dobro je in pije, ter se v svilo bogato oblači, in siromašnega Lazara, ki leži pred bogatinovo hišo, poln ran in lačen, pa se ne more nasititi z drobtinami, ki padajo z bogatinove mize. Kaj pravi Jezus o obeh, kdo je srečen? Lazar, ne pa razkošni bogatin. Zakaj? Po kratkih dneh življenja na zemlji se odpró vrata večnosti; bogatin je obsojen na večne muke v peklú, Lazar pa je sprejet v neizrekljivo radost v nebesih.

Svet pa, to je ljudje, ki gledajo le na svoje srce in njegovo poželjenje, vse drugače govoré. Za dušo se ne zmenijo, na večnost ne mislijo, Boga se ne bojé. Zato pa tudi Jezus obsoja svet in duh, ki v njem vlada. Svetu kliče gorje in njegovim grdim razvadam. Pravi namreč: »Gorje svetu zavoljo pohujšanja!« »Gorje vam, ki se sedaj smejate, ker žalovali in jokali boste!« »Idite skozi tesna vrata; ker široka so vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubljenje, in mnogo jih je, ki po nji hodijo.« Jezus kaže v vsem, kako je naravnost nasproten svetu, saj trdi, »da ni od tega sveta«, »da za ta svet tudi še moliti noče«. Pa tudi svet njega noče spoznati, noče vsprejeti: »Svet ga ni spoznal; prišel je v svojo last, toda njegovi ga niso sprejeli,« toži sv. apostol Janez.

Zraven pa pobija z besedo in z vzgledom ono trojno poželjivost, kateri služi od Boga odpadli svet in iz katere izvira vse zlo za posameznike in za družbo, namreč poželjivost očíj, poželjivost mesa in napuh življenja.

Pobija napuh življenja, od nas pa zahteva, da tudi mi v sebi zatiramo napuh. Pripoveduje nam o prevzetnem farizeju, ki je bil radi prevzetnosti gnjusoba v očeh Božjih, in o skesanem cestničarju, ki je šel domov iz templja opravičen pred Bogom. Opominja nas, naj dobro delamo skrivaj, ne očitno, da bi nas svet hvalil, in naj si izbiramo najzadnje mesto. Pa tudi sam je tako živel. Poglej ga v jaslíah, v Betlehemu, Nazaretu, na križu: ali nam vse to ne pridiguje ponižnosti, ali vse to strogo ne obsoja vse oholosti, vsega napuha?

Jezus se je tudi zmiraj protivil poželjivosti očíj in lakomnosti. Čujte ga, ki govori: »Gorje vam bogatinom! Lože gre kamela skozi šivankno uho, kakor bogatin v nebeško kraljestvo!« Rodila ga je ubožna mati in z ubožnim rednikom si je služil vsakdanji kruh v Nazaretu. Sam nima ničesar in zato lahko trdi: »Lisice imajo svoja ležišča in ptice svoja gnjezda, sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil.« Oropan vsega umrje, in še grob ni njegov, kamor položé njegovo mrtvo truplo. Kaj ne, Jezus je obsojal lakomnost, ki je bog današnjemu svetu in njegova nesreča.

Ali tudi poželjivosti mesa se protivi iz vse duše. Uživanje obsoja, naravnost pa zahteva zatajevanje kot temeljni pogoj za vsacega, ki hoče biti njegov učenec. »Kdor hoče za menoj hoditi, naj zataji samega sebe, naj zadene svoj križ na rame in naj hodi za menoj!« In življenje njegovo? Ali ni kar nepretrgana vrsta dela, truda, muk, pomanjkanja, zatajevanja? Konča pa svoje življenje z grenko smrtjo na križu.

Nad vse to pa proglašá za glavno vodilo vsemu našemu življenju ljubezen do Boga in do bližnjega. »Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih močíj, to je prva zapoved; druga pa je tej enaka: ljubi bližnjega kakor samega sebe.« Opozarja nas, da imejmo pred očmi smrt in sodbo in večnost. Prišla bo smrt, pravi, ko boš najmanj pričakoval, potem pa sodba, kjer bo vsakdo prejel, kar je zaslužil: večno plačilo za zvestobo ali pa večno prokletstvo za nezvestobo. Zato treba, da si zmiraj pripravljen in boš mogel lahko račun dati, ko pride Gospod.

Tako te Jezus, naš Bog in Gospod, uči, kako moraš le Bogu služiti in Božjo voljo izpolnjevati, svojo voljo in strasti pa premagovati, ako hočeš biti Bogu všeč, priti k njemu in zveličati svojo dušo.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. februarja.

(Šolsko nadzorništvo za verouk na srednjih šolah.) Mesto nadzornika za verouk na srednjih

šolah ljubljanskih, prazno valed smrti prelata dr. Čebaška, si je za gimnaziji in za realko pridržal Presvetli sam, katerega bo po potrebi nadomestoval gosp. general. vikar, za učiteljsko pripravico pa je nadzornikom imenovan monsign. prof. Anton Zupančič.

(Mestno gospodarstvo ljubljansko.) V odgovoru na napad »Narodov« na »Ljudsko posojilnico« je »Slovenec« dejal, da je nesmiselno govoriti o kaki aktivni premoženja mesta Ljubljane, ki je porok za vloge mestne hranilnice. — Ta zadeva se je pozneje mej »Narodom« in našim listom poravnala. Župan Hribar pa, ki ga takrat ni bilo v Ljubljani, je hotel, da naš list še popravi svojo pisavo glede mestnega premoženja. Reklo se mu je, po dvakratnem razgovorjanju, naj pošlje popravek, katerega seveda sprejmemo. Župan pa je zahteval svoje pojasnilo nazaj in stvar včeraj omenil v mestnem zboru. Mi smo smatrali zadevo za objavljenjem z »Narodom« dogovorjene izjave poravnano; ker kar se je popravilo glede mestne hranilnice, to tudi velja za mesto, ki garantuje za hranilnične vloge. O kakem nepoštenju torej ne more biti govora, ker smo vkljub temu sami rekli, da popravek radi vsprejmemo. Več besed o tem bi bilo odveč.

(Poročilo o sinočnji seji mestnega zbora) smo morali zaradi nedostajanja prostora odložiti za jutrišnjo številko. Rešilo se je polovica točk dnevnega reda ter se mej drugim tudi sklenilo, da se prično pogajanja s knezoškofijskim ordinarijatom glede odstranitve zidu pri šentpeterskeji cerkvi ter naprave trotoarja. Prošnja pekovske zadruga za prepoved prodaje kruha na javnih prostorih je bila odklonjena.

(Efektna loterija.) Finančno ministerstvo je društvu za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani dovolilo, da se sme za l. 1897 dovoljeno srečkanje vršiti v tekočem letu.

(V Kamniku) se je pričel pepelnično sredo osemndnevni sv. misijon, ki ga vodijo duhovniki domačega dekanata; za zadnja dva dneva se pričakuje tudi premilostni knez in škof.

(Iz Črnega Vrha nad Idrijo), 13. januarja. Kdor bi trdil, da spimo pri nas zimsko spanje, ker ni glasu o nas, bi se jako varal. Da je pri nas živahno gibanje, pričujejo mnoge svatovščine. Stari Amor je imel letos pri nas posebno srečo, spravil je kar 10 parov skupaj in to v tako kratkem času. — Dne 5. februarja je priredilo naše gasilno društvo lepo veselico. Nastopil je pomnoženi pevski zbor, ki je krasno zapel več lepih skladb. Simpatično je bil sprejet duet: »Železna cesta«, vrla pevca sta se pokazala v narodnih nošah. Glavna točka vsporeda pa je bila veseloigra: »Telegram«, ki se je prav dobro uprizorila. Vsi igralci so častno izvršili svoje vloge. Naravnost odlikovala se je gdčna. Modrijan, kakor tudi gdčna. Makovec. Želeti je, da marljivi diletantje kmalu zopet nastopijo. Šaljivo srečkanje vzbudilo je mnogo smeha. Pevcem in pevovodju organistu Fr. Mikuž vsa čast, ravno tako naši domači godbi, ki je svirala pri veselici na občo zadovoljnost. Hvaležni smo tudi načelnistvu, ki se je vrlo potrudilo, da nam je napravilo tako izborna, pa tudi pošteno zabavo.

(Zdravje v Ljubljani) od 5. febr. do 11. febr. Novorojenih 17, mrtvorajeni 4, vmrlih 22; med njimi za vratico (davico) 1, jetiko 5, vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 13; med njimi je tujcev 10 in iz zavodov 12. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za vratico 2, noricami 2.

(Davek na sladkor.) Praški list »Cesky Lloyd« poroča, da se v kratkem objavi cesarska naredba, s katero se poviša užitninski davek na sladkor od 13 na 19 gld. in da stopi ta naredba v veljavo s 1. marcem ali pa s 1. aprilom. Ob enem se bodo tedaj obdavčile vse tedanje zaloge sladkorja.

(Krški samostan prodan.) Iz Celovca se nam piše: Jeden zgodovinsko najbolj pomenljivih krajev na Koroškem je Krka, nekdanji sedež krških škofov. Tukaj so imeli solnograški škofje v desetem stoletju svojo last in tukaj se je od nemške strani najprej oznanovale evangelje poganskim Slovencem. Tukaj v Selicah (Zeltschach) dobil je slovanski izneverjenec Svetopolk (Swentibolch) od Arnulfa svoja posestva, ko je bil nečastno propal v boju proti krvnim bratom, in njegova vnukinja Hema darovala je, ko ji je bil njen sin Viljem

ubit — zadnji potomec nekdanj slovečega slovenskega kneževskega rodu — svojo last, da se ustanovi samostan za solnograške benediktinke. Blizu 20 let samo je samostan obstal, potem je prišel v last ondotnih kanonikov. Na oltarji matere Božje v Krki je zasijal Slovencem prvi svet prostosti, ko jim je dala blažena Hema v svoji oporoki pravico, da se lahko odkupi prvorojeni svojega suženjstva. Zdaj, ko je minulo osem in pol stoletij, se vrne samostan prvotnim lastnicam benediktinkam iz Solnograda. Leta 1787 so kanoniki zapustili Krko s svojim škofom ter so se preselili v Celovec; od tedaj je osamela cerkev, staro zlato izgubilo je svoj svet in pajki so začeli prepletavati samotne oboke. Kar je bilo še življenja, prinašali so ga Slovenci romarji; obmolknil je sicer slovenski jezik po ti nekdanj slovenski dolini, le krajevna imena so se še ohranila, a pobožni Slovenec ni zabil velike dobrotnice svetnice, kateri se je v Krki bil postavil s stolno cerkvijo krasen nagrobni spomin. Tam doli spi v kripti, ki jo nosi 100 krasnih marmornatih stebrov; pod snežnobelim mramorjem počivajo ondi ostanki svetnice, tam sloni v kotu kamen, na kojem je sedela, kadar je plačevala delavce, in matere se vsedajo tja ter so z vsedanjem daleč doli že obrabile tudi kamen! Koliko jih je tu sedelo v 850 letih? Zraven v samotnem kotu ti kažejo kip Matere Božje iz 9. ali 10. stoletja, predelan sicer, primitiven v delu, a znamenit, vsaj se je pred to podobo (super altare B. Mariae in Kurkha) oproščeval in odkupoval Slovenec. Kupile so benediktinke lepi samostan od kanonikov v Celovcu; naj bodo zveste čuvalke ob grobu zadnje hčere slovenskega kraljevskega rodu.

(Koroški novičar.) Dne 10. t. m. poročal je mestni odbornik dr. Krainz na shodu celovškega »Communalverein-a« o tem, ali se naj v Celovcu uvede električna luč. Ob pričetku shoda je bilo 6 poslušalcev, uro pozneje pa že — 40!! To kaže o res velikem zanimanju Celovčanov za javne mestne zadeve! Da bi bil shod namenjen hujskanju zoper Slovence, gotovo bi se tam kar trlo ljudij. — Komisija, ki je pregledovala črto nameravane železnice v Rožno dolino, se je izrekla za to, naj se železnica vodi preko Svetne vasi v Podljubelj. — Za voditelja meščanske šole v Celovcu je imenovan učitelj tamonjne šole Fr. Schreyer. — Učitelj Fr. Jurkovič je premeščen iz Železne kaplje v Prevalje. — FZM. vit. Succovaty bode prih. ponedeljek pregledoval celovško posadko, ki ima ta dan večjo vajo. — Vlak je dne 9. t. m. blizu Osoj povozil hlapca J. Katnika, ki je hotel z vozom črez progo. — Dne 31. m. m. je pogorela Smolak-ova bajta na Kamenski gori, obč. Rekarja vas. Škode je 1044 gld.

(Umrli) je 13. t. m. nagloma Karol Kummer, notar v Konjicah. — Dne 4. t. m. je umrl Anton Koršič, učitelj v Štjaku; bolehal je več let za sušico.

(Nesreča.) V Mariboru zidajo v Marijini ulici novo poslopje. Včeraj se je porušil stavbeni oder, dva zidarja sta bila usmrčena.

(Kako daleč smo s Trstom.) Prebolni karneval je pokazal, da se stvari v Trstu ne boljšajo, marveč slabšajo. Prebivalstvo mesta, katero se meče za takimi rečmi, kakor je bil zopet letošnji pust na »Corsu« in sploh v Trstu, kaže, da je na duhu že precej strto. Tisti tržaški karneval, o katerem se je čulo nekdanj, je sploh že davno izginil iz mej zidovja jadranske metropole in to, kar je zdaj, niti ni več blede ostanek prejšnjega. V tistih dneh je moralo ljudstvo biti še precej zdravo, morda ker bolj brezskrbno in je razpolagalo z več denarja in boljšim humorjem. Zdaj ni denarja ne humorja, mesto obeh pa grozne skrbi in zapadlih menjic na vseh koncih in krajih. Toda karneval ni baš točka, o kateri sem hotel govoriti s stališča prislova »tempi passati«, marveč nekaj družega je. Na pepelnično sredo so priredili našimljenci »pustov pogreb«. Kdo je to stvar aranžiral, ne vem, najbrže pa je prišlo iz tistega vira, kakor vse, kar je grdega v Trstu — od dolgega nosu. Popoldne se je privlekla tolpa nesramnežev v mesto. Jedni so nosili na ramah »pusta«, dva sta šla pa pred »sprevodom«. No, jeden od teh dveh je bil preoblečen v duhovnika, oni poleg njega je pa nosil — križ. Policija je gledala to skrunjenje cerkvenih obredov dalje nego častno. Konečno se je spomnil nek stražnik, da je spre-

vod — razgnal. Malopridneži so pometali pusta in križ po tleh in se razkropili. — Isti dan je tudi vrelo vse črno ljudstva ven iz mesta v okolico. Tukaj so imeli »pogreb pusta« z godbo, in rečem vam, da se nobene procesije sv. Rešnjega Telesa to ljudstvo ne udeleži s takim šumom, kakor je vrelo za vozičkom, na katerem je ležalo — koruzno strašilo in katerega je vlekel kraški osel! Saj ni da bi človek gledal črno in ne privoščil ljudem kaj veselja, če je pravo in zdravo. Toda tako veselje je trhlo in priča o napredujoči trhlosti obžalovanja vrednih ljudi, na katerih gloje skrb in mučna borba za obstanek. Ljudstvo pa, ki je celo zmožno takega skrunjenja svete vere, kakor je bil prej omenjeni »sprevod« v mestu, tako ljudstvo je živa priča moralne razpalosti, v katero leze bolj in bolj za kaj vzvišenega manj zmožni Trst!

* * *

(Slovenci v Italiji.) Znani gosp. I. Trinko, profesor v Vidmu, je v »Slov. pregledu« objavil zanimivo črtico o italjskih Slovencih. Vse ozemlje, koder prebivajo Slovenci, je gorato. Najvišja gora je Kanin (2621 m), dalje so Žleb, Sart, Pusti Gozd, Kila, Muzec, Lavora, Matajur, s katerega je najlepši razgled po Furlaniji. Zemlja je precej rodovitna, povsod je dovolj sadnega drevja; tudi vinska trta rodi, razven v Reziji. V upravnem oziru spadajo Slovenci k videmski ali furlanski provinciji, ki se deli v 17 okrajev, mej katerimi je šentpeterski čisto slovenski. Slovenskih občin je 12, a uračovanje je čisto laško. Po štetju l. 1895 štejejo italjski Slovenci okolu 40.778 duš.

(Röntgenovi žarki in vojska.) Angleški zdravniki-oficirji so v zadnji vojski v Sudanu prav dobro porabljali Röntgenove žarke. Po bitki pri Omdurmanu so prenesli 121 po kroglih ranjenih vojakov v vojaško ranocelniško vojašnico v Abadih. Pri 21 ranjencih niso mogli navadnim potom najti, kje tiči kroglja v telesu, s pomočjo Röntgenovih žarkov pa so razven v enem posebnem hudem slučaju, povsod hitro in natančno določili, kje je kroglja, ter s tem zdravljenje omogočili in pospešili.

Društva.

(Slovenskega planinskega društva redni občni zbor) se bo vršil v ponedeljek, dne 20. svečana t. l. v gostilniških prostorih »Narodnega doma«. Začetek ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je: 1. Ogovor načelnikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Volitev odbora in računskih preglednikov. 6. Raznoterosti. — Omenja se, da se odbor voli za dobo treh let. Zadnja volitev odbora je bila pred tremi leti in je tedaj pri zgoraj navedenem občnem zboru zopet na dnevnem redu. Člani se vljudno vabijo.

(Pedagogičsko društvo) je izdalo ravno kar »Stavbne črteže s proračuni in kratek nauk o projekcijskem, situacijskem in perspektivnem risanju«. Z 71 podobami pojasnil J. Bezljaj, strokovni učitelj na meščanski šoli v Krškem. Tisk »Narodne tiskarne« v Ljubljani. Knjiga prinaša na 105 straneh nastopno vsebino: I. Nauk o projekciji. II. Stavbni črteži: A) Posamni hišni deli. B) Najvažnejša stavbna pravila. C) Črtež skladišča sproračunom. D) Črtež jednonadstropne hiše. E) Razdelitev dela pri stavbah. F) O obrabi, trajnosti in ohranitvi poslopij. G. Nekatere posebnosti slovanskih stavb. III. O situacijskih planih s črtežem Ljubljane in Krškega. IV. Nekoliko naukov o senci. IV. O perspektivi. Ta navod je v prvi vrsti namenjen stavbnim obrtnikom in kot učni pripomoček obrtno nadaljevalnim šolam, prav poraben je pa tudi za urade (posebno občinske in zavarovalne). Cena 1 gld. Naroči se pri odboru v Krškem in v knjigarni gospoda Schwentnerja v Ljubljani. Udom, ki so plačali letnino za 1899. l., se dopošlje v kratkem po pošti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 17. februarja. »Hlas naroda« poroča, da se je položaj za Mladočehe poslabšal vzladi vsled članka, katerega je nedavno objavil dr. Kramar. S tem je seveda prizadet tudi položaj desnice državnega zbora.

Dunaj, 17. februarja. Z ozirom na razne govorice zadnjih dnij, češ da name-rava grof Thun preklicati jezikovne naredbe in s pomočjo § 14 izdati nov jezikovni zakon, potem pa vložiti ostavko, poroča praška »Politik« iz popolno zanesljivega vira, da

grof Thun ne misli niti na odstop, niti ne namerava rešiti jezikovno vprašanje, ne da bi se popreje doseglo sporazumjenje mej interesovanimi strankami.

Zagreb, 17. februarja. V včerajšnji seji deželnega zbora je bil z vsemi oddanimi glasovi poslanec Gjurgjevič izvoljen zborničnim predsednikom. Opozicija ni glasovala. Predlog poslanca barona Rukavina je večina odklonila.

Budimpešta, 17. februarja. Opozicija je sklenila odkloniti od vlade stavljenе pogoje. Opozicija izjavlja, da z sedanjo vlado ne vodi več nobenih dogovorov, pač pa to stori, ako pride na krmilo drugo ministerstvo.

Budimpešta, 17. februarja. Konferenca liberalne stranke, v kateri bo baron Banffy poročal o položaju, se vrši danes zvečer ob polu sedmi uri. Kompromisna pogajanja se nadaljujejo po vrnitvi Szella z Dunaja.

Budimpešta, 17. februarja. V včerajšnji seji poslanske zbornice se je zopet glasovalo po imenih. Zapisnik zadnje seje se je odobril brez debate. Prihodnja seja je danes.

Budimpešta, 17. februarja. Oggerski Corr.-bureau je pooblaščen izjaviti, da Banffyjev kabinet doslej še ni uložil prošnje za demisijo.

Pariz, 17. februarja. Predsednik Faure je umrl popolnoma nepričakovano sinoči ob 10. uri. Zadel ga je mrtvoud. Po celem Francoskem je zavladala velika žalost. Jutri se vrši v Versailles-u kongres za volitev novega predsednika. Kandidati se imenujejo: Dupuy, Loubet, Meline, Brisson, Deschanel in Constant.

Pariz, 17. februarja. Izgredov se ni bati nobenih, kakega prevrata v državi ni pričakovati, volitev predsednika se bo pravilno vršila. Največ upa za to mesto bi imel sedanji predsednik zbornice Deschanel, ko bi ne bil premlad. Kot posebno vplivna kandidata se imenujeta ministerski predsed. Dupuy in bivši ministerski predsednik Meline.

Hennebergova svila

od 45 kr. do gld. 14-65 meter — jedino prava, ako se naroči neposredno od mojih tovarn — črna, bela in barvena, — najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev.

Na zasebne poštne in carine prosto na dom. — Vzorec obratno. — Dvojni pisni port v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
165 (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu. 13-1 1

Umrli so:

14. februarja. Frančiška Zukiati, kuharica, 59 let, Poljanska cesta 35, vodenica. — Andrej Eržen, lampist, 70 let, Ulice na Grad 3, ostarelost.

V bolnišnici:

11. februarja. Avguštin Hančič, hlapec, 21 let, jetika.
12. februarja. Anton Janc, posestnik, 35 let, angina Ludovici sepsis.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
16	9 zvečer	737.4	7.8	sr. jzah.	oblačno	
17	7. jutraj	737.7	2.3	sr. vzsvz.	del. obláč.	0.0
	2. popol.	738.3	12.6	sr. svzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 7.5°, normale: -0.1°.

Hiša v Mariboru, Koroško predmestje,

je na prodaj. V poslopij je 6 stanovanj in klet pod celo hišo. Mesečni dohodek 50 gld. Hranilnica ima na hiši dolga vknjiženega 3300 gld., kar lahko ostane. Prodá se hiša za 7800 gld. 181 3-2

Oglasiti se je v Mariboru, Koroška cesta št. 110.

Žrebanje nepreklicno
18. Marca 1899.

1. Glavni dobitek **100.000** kron vred.
 2. Glavni dobitek **25.000** „ „
 3. Glavni dobitek **10.000** „ „
- v gotovini z 20% odbitka.

Dunajske srečke à 50 kr.

priporoča 99 13-1

J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Severonemški Lloyd v Bremi.

866 30-11

Od vis c. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštih brzoparnikov do Novi-Jorka: **Brema - Sev. Amerika.** Do Novi-Jorka.

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptonu dotakniviši se ev. Cherbourga vsako sredo in nedeljo.

Iz Geneve dotakniviši se Neapola via Gibraltar dva ali trikrat na mesec.

Brema - Južna Amerika. Do Montevideo. Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega. Do Buenos-Ayres.

Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

vožnja po morji čez ocean do Novi-Jorka traja 6 do 7 dni.

Najlepša in najcenejša prilžnost za potovanje.

Glavni zastopnik v Ljubljani:

Edvard Tavčar.

Razglas.

Podpisani magistrat mladenčem rojenim leta 1876, 1877, 1878 in 1880, kateri stopijo letos v vojaško, odnosno črnovojniško dobo, naznanja:

1. da se bo dné **20. t. m.** ob 9. uri dopoldne vršilo **žrebanje** v smislu § 32 vojnega zakonika 1. del pri tukajšnjem uradu v konferenčni sobi. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja za one mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstveno leto 1878) in toraj letos pridejo prvič k naboru;

2. da so od **13. do 19. t. m.** v uradnih urah **imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru**, pri tukajšnjem uradu v pisarni vojaškega referenta vsakteremu na **ogled**. Kdor opazi kak pogrešek, napačni vpis ali ima pomislek proti zaprosenim ugodnostim ali proti prošnjam za nabor v okraju, kjer prosilec biva, naj le to pisмено ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

3. da so od **13. do 19. t. m.** v navadnih uradnih urah pri tukajšnjem uradu v pisarni vojaškega referenta **imeniki domačih in ptujih leta 1880 rojenih in z letošnjim letom v črno vojno stopivših mladeničev** na ogled. Pogreški in nedostatki naj se pisмено ali ustno naznani tukajšnjemu uradu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 6. februarja 1899.

Dunajska borza.

Dné 17. februarja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 10 „
Avstrijska zlata renta 4%	120 „ 35 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „ 75 „
Ogerska zlata renta 4%	119 „ 75 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 „	97 „ 90 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	920 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	368 „ — „
London vista	120 „ 37 1/2 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 95 „
20 mark	11 „ 78 „
20 frankov (napoleonidor)	9 „ 55 „
Italijanski bankovci	44 „ 35 „
C. kr. cekini	5 „ 67 „

Dné 16. februarja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	173 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 „ 25 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 „ 75 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 60 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 „ 40 „
Dunavske vravnave srečke 5%	130 „ — „
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 „ — „
Posojilo goriškega mesta	112 „ — „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 „ 30 „
Prioritetne obveznice državne železnice	222 „ 80 „
„ „ južne železnice 3%	180 „ — „
„ „ južne železnice 5%	125 „ 20 „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 „ 25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	85 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	82 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3510 „ — „
Akcije tržškega Lloyda, 500 gld.	471 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	67 „ 75 „
Splošna avstrijska stavbinska družba	115 „ 50 „
Montanska družba avstr. plan.	239 „ 25 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	186 „ 50 „
Papirnih rubljev 100	127 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnic.